

Jaarverslag Thorbecke Leerstoel 2022

Onderzoek

Het onderzoek binnen de leerstoel is onderverdeeld in projecten waaraan Thorbecke-*fellows* werken. Zie voor een omschrijving van de projecten en de *fellows* de site Thorbecke-onderzoek op de website van de Faculteit Rechtsgeleerdheid. <https://www.universiteitleiden.nl/rechtsgeleerdheid/instituut-voor-publiekrecht/staats-en-bestuursrecht/onderzoek/thorbecke-onderzoek>

Projecten

Promotieonderzoek Right to challenge. Fellow: Esmée Driessen

In 2022 is de eerste complete versie van het manuscript afgekomen. Eindversie wordt voorzien voor 2023.

Promotieonderzoek recentraliserende rechtsvorming. Fellow: Roel Becker

Onderzoeksverblijf in Duitsland heeft tot een hoofdstuk over de Duitsland geleid. Op basis van de resultaten en de nadere planning is Meijers Graduate School akkoord.

Promotieonderzoek Raadsakkoorden – Fellow: Lianne van Kalken

Het rapport *Uit de Groef* is opgeleverd aan BZK en haar artikel in Bestuur en Beleid is geaccepteerd. Opzet van definitieve proefschrift is besproken.

Postdoc-onderzoek: Identiteiten in het Huis van Thorbecke – Fellow Gert Jan Geertjes

Gert Jan Geertjes heeft op het congres van de VNG-Drenthe zijn onderzoek naar de voor Drenthe typische spelregels van intergemeentelijke samenwerking gepresenteerd en besproken.

Politieke stijlen – Fellow Rogier van der Wal

Publicatie samen met Rogier in het *Handboek Wethouder* over politieke stijlen van wethouders.

Spelregels voor maatschappelijke vrijwilligheid (Vrijwillige Brandweer)

Op basis van literatuurstudie en een expertmeeting is een notitie over de houdbaarheid van brandweervrijwilligheid op de lange termijn opgeleverd aan het ministerie van Justitie en Veiligheid. Aan het ministerie voorgesteld via een postdoc-onderzoeker een eventuele procedure bij het Hof van Justitie zo goed mogelijk voor te bereiden (door onderzoek te doen naar de verbinding tussen

'constitutionele identiteit' als erkende uitzondering en brandweervrijwilligheid als typisch voor Nederland). Daarvoor was geen belangstelling. Project afgesloten.

Intergemeentelijke samenwerking

Ter uitvoering van de motie-Leijten samen met Klaartje Peters, Marcel Boogers en Rob de Greef onderzoek gedaan naar de vraag waarom de democratische legitimiteit van intergemeentelijke samenwerkingen zo structureel achterblijft. Rapport opgeleverd. Is in december naar de Tweede Kamer gegaan.

Versterking positie van de griffier

Samen met Harmen Binnema en Petra Paulides een onderzoeksproject voor het ministerie van Binnenlandse zaken naar juridisch zinvolle mogelijkheden om de positie van de griffier te versterken. Rapport voorzien voor begin 2023.

Onderzoeksopdracht "Gemeentepolitiek" i.o.v. Stichting Thorbeckeleerstoel - Simon Otjes

In 2023 heeft het stichtingsbestuur, in afstemming met minBZK, op voorstel van Geerten Boogaard besloten om in plaats van de geplande losse activiteiten een onderzoek te laten uitvoeren. Het stichtingsbestuur vindt dit aanvullende onderzoek zeer relevant en passend binnen de opdracht aan de leerstoelhouder.

Simon Otjes werkt samen met promovendus Thijs Vos, in samenwerking met Geerten. De ambitie is om het gebruik van raadsinstrumenten (moties, amendementen en vragen) te onderzoeken in gemeenteraden. Via het verzamelen van data via raadsinformatiesystemen. Er is toegang tot 90% van de raadsinformatiesystemen. Er zijn drie aanbieders. Lang niet alle instrumenten worden daarin aangeboden. In de helft van gemeenten vinden we vragen, in een helft moties en in ongeveer 30% amendementen. Er ontstaat daardoor een breed beeld hoe instrumenten in gemeenteraden worden ingezet. Op basis van deze verzameling wordt een eerste analyse gemaakt. Ook de stemmingen van 2014-2018 worden verzameld. Tegelijkertijd is er de ambitie om te onderzoeken hoe gemeenteraden opereren. Dat gaat onder meer over hoe actoren handelen, welke beslissingen ze nemen en hoe programmatische verschillen tussen partijen invloed hebben.

Publicaties leerstoelhouder

<https://www.universiteitleiden.nl/medewerkers/geerten-boogaard/publicaties#pub-wetenschappelijke-publicaties>

Boogaard G. (2022), Nederland burgemeestersland?. In: Heringa A.W., Schinkelshoek J. & Voerman G. (red.) Om de lokale democratie. Gemeentebesturen onder druk. Montesquieu-reeks nr. 20 Den Haag: Montesquieu Instituut/Boom Juridisch. 21-40.

[vakpublicaties](#)

Boogaard G. & Wal R.L. van der (2022), Inleiding themanummer 'Coronapapers', Bestuurswetenschappen 76(2): 5-7.

Boogaard G., Emmerik M.L. van, Geertjes G.J.A., Gennip T.E.J.H. van & Uzman J. (2022), Kroniek van het constitutioneel recht: constitutie in tijden van crises, Nederlands Juristenblad 97(33): 2721-2733 (NJB 2022/2365).

Boogaard G. (2022), Schieten met carbid, dat gaat zomaar niet!: Beantwoording rechtsvraag (350) Staats- en bestuursrecht, Ars Aequi 71(4): 326-328 (AA20220326).

Geerten Boogaard en Rogier van der Wal, Politieke Stijlen, in: Jeroen van Gool (red.) *Handboek voor de wethouder* Boom bestuurskunde 2022

Twee wekelijkse columns in Binnenlands Bestuur

Twee wekelijkse vragenrubriek in het VNG-magazine

Onderwijs

- Vier bachelorscripties over ontbindingsrecht gemeenteraden
- Masterscripties over
 - de aparte status voor steden in het decentralisatierecht,
 - over het grondrecht op afwijken voor het college van de medebewindswetten
 - over de Initiatiefgroep RES in Twente
 - empirisch onderzoek naar resultaatgerichte indicatie
- Decentralisatie in het vak beginselen
- Deelname lees- en oppositiecommissie van het proefschrift van Stef Kuenen over De gemeentelijke autonomie in relatie met het bestuurlijk toezicht, Universiteit van Hasselt

Activiteiten als Thorbecke-hoogleraar

- 24/1/2022: Overleg VNG gemeentelijk belastinggebied nav column BB
- 26/1/2022: Expertsessie rol Veiligheidsberaad IFV
- 28/1/2022: Deelname plenaire panel Rekenkamersymposium Amsterdam

- 11/2/2022: Deelname leerbijeenkomst Regionale Bestuurlijke Ecosystemen (onderzoek Caspar van den Berg)
- 23/02/2022: Deelname symposium Rotterdamse Wijk aan zet aanpak.
- 21/03/2022 RES-brainstorm
- 31/03/2022-13/04/2022 Informatuur Den Haag
- 12/04/2022 Presentatie inwerkprogramma van alle Friese raden gezamenlijk
- 16/05/2022 Presentatie strategiedag BZK-IOB
- 24/5/2022 Thorbecke-expertmeeting Brandweervrijwilligers
- 3/06/2022 Thorbecke-expertmeeting VNG-toekomstvisie
- 1/07/2022 Dag voor de Thorbecke-fellows op de Floriade in Almere
- 2/09/2022 Presentatie Gemeenteraad Bodegraven Reeuwijk
- 19/09/2022 Verzorgen twee dagdelen (kernbegrippen staatsrecht en organen van het gemeentebestuur) in de beroepsopleiding Gemeentjuristen
- 23/09/2022 Deelname 100 jaar VNG-Drenthe-congres
- 27/09/2022 Deelname Local government working group
- 6/10/2022 Spreker Jaarcongres Nederlands Genootschap Burgemeesters
- 18/10/2022 Brainstorm inzake Voorlichting interbestuurlijke verhouding Raad van State
- 9/11/2022 Vergadering raad van advies Stichting Beroepsopleiding Gemeentjuristen
- 15/11/2022 Raad van Toezicht G1000.nu
- 16/11/2022 Werksessie met de griffie Flevoland over strategisch adviseren

Overige activiteiten

- Lid redactie Bestuurswetenschappen